

Andra tilläggsprotokollet till bedrägerikonventionen

Sammanfattning

I detta ärende behandlar utskottet regeringens proposition 2000/01:133 Tillträde till andra tilläggsprotokollet till bedrägerikonventionen. I propositionen föreslås att riksdagen skall godkänna Sveriges tillträde till det andra tilläggsprotokollet till konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (bedrägerikonventionen). Vidare lämnas ett förslag till ändring i brottsbalken som syftar till att anpassa svensk lagstiftning till de krav som följer av tilläggsprotokollet.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Bakgrund	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	6
Bilagor	
1. Förteckning över behandlade förslag.....	8
Propositionen.....	8
Följdmotioner	8
2. Regeringens lagförslag	9
3. Andra tilläggsprotokollet till bedrägerikonventionen	11

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Sveriges tillträde till andra tilläggsprotokollet till bedrägerikonventionen

Riksdagen godkänner andra protokollet, som utarbetats på grundval av artikel K 3 i Fördraget om Europeiska unionen, till konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.

2. Ändringar i brottsbalken

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i brottsbalken.

Stockholm den 16 oktober 2001

På justitieutskottets vägnar

Fredrik Reinfeldt

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Reinfeldt (m), Ingvar Johnsson (s), Märta Johansson (s), Margareta Sandgren (s), Anders G Högmark (m), Ann-Marie Fagerström (s), Morgan Johansson (s), Ragnwi Marcelind (kd), Jeppe Johnsson (m), Kia Andreasson (mp), Gunnel Wallin (c), Göran Norlander (s), Anita Sidén (m), Sven-Erik Sjöstrand (v) och Kjell Eldensjö (kd).

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

I syfte att bättre skydda gemenskapernas finansiella intressen antog Europeiska unionens råd den 26 juli 1995 den s.k. bedrägerikonventionen. Denna syftar bl.a. till att säkerställa en bättre överensstämmelse mellan medlemsstaternas bestämmelser i fråga om bedrägerier och andra oegentligheter. Konventionen har därefter kompletterats med ett tilläggsprotokoll rörande korruption (första tilläggsprotokollet) samt ett protokoll angående förhandsavgörande av EG-domstolen i fråga om tolkningen av bedrägerikonventionen och det första tilläggsprotokollet.

Bedrägerikonventionen, det första tilläggsprotokollet samt domstolsprotokollet ratificerades av Sverige under våren 1999 och har därefter införlivats i svensk rätt (prop. 1998/99:32, bet. JuU16, rskr. 167).

I det fortsatta arbetet med att förbättra skyddet av gemenskapernas finansiella intressen har vidare, inom ramen för samarbetet inom den tredje pelaren, arbetats fram ett andra tilläggsprotokoll som bl.a. rör penningtvätt och ansvar för juridiska personer. Detta antogs av Europeiska unionens råd den 19 juni 1997.

Ärendet och dess beredning

Justitiedepartementet har utarbetat en promemoria, Tillträde till andra tilläggsprotokollet till bedrägerikonventionen (Ds 2000:66). I denna föreslås att Sverige ratificerar det andra tilläggsprotokollet. I promemorian lämnas också förslag till lagändringar som kan behöva göras för att Sverige skall uppfylla de krav som följer av protokollet. Promemorian har remiss-behandlats. Remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (dnr Ju2000/6673/L5).

Till grund för förslagen i den aktuella propositionen ligger promemorian och remissbehandlingen av denna.

Den svenska versionen av det andra tilläggsprotokollet samt regeringens lagförslag finns i *bilagorna 2 och 3*. Lagrådet har granskat förslaget till lagändringar och lämnat det utan erinran.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I proposition 2000/01:133 föreslås dels att Sverige skall tillträda det andra tilläggsprotokollet till bedrägerikonventionen, dels de ändringar i brottsbalken som behövs för att Sverige skall uppfylla de krav som följer av protokollet. Det föreslås att försök, förberedelse och stämpling till grovt häleri eller grovt

penninghäleri kriminaliseras. Vidare föreslås att bestämmelsen om utländsk doms hinderverkningar utvidgas så att en utländsk brottmålsdom avseende sådana gärningar som omfattas av protokollet i vissa fall kommer att utgöra hinder för lagföring i Sverige.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner det andra tilläggsprotokollet till bedrägerikonventionen samt antar regeringens förslag till ändring i brottsbalken.

Det huvudsakliga syftet med det andra tilläggsprotokollet till bedrägerikonventionen är att säkerställa att penningtvätt avseende vinning av bedrägeri eller korruption som skadar eller kan skada Europeiska gemenskapernas finansiella intressen är straffbelagt i medlemsstaterna, att säkerställa att det i medlemsstaterna är möjligt att ställa juridiska personer till ansvar för brott som begås inom ramen för den juridiska personens verksamhet samt att säkerställa att förverkande kan ske när det gäller hjälpmedel för och vinning av nämnda brott. Vidare syftar protokollet till att förbättra samarbetet mellan medlemsstaterna samt mellan medlemsstaterna och kommissionen.

Regeringen har som skäl för att Sverige nu skall tillträda protokollet anfört bl.a. följande. Bedrägerier och andra oegentligheter som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas finansiella intressen utgör ett allvarligt problem. För att kampen mot sådan brottslighet skall bli mer effektiv har medlemsstaterna ansett det nödvändigt att vidta flera olika åtgärder. En sådan åtgärd är rådets beslut att upprätta ett andra tilläggsprotokoll till bedrägerikonventionen. Det är av yttersta vikt att motverka brottslighet som riktar sig mot gemenskapernas finansiella intressen. Sverige har därför ett starkt intresse av att protokollets bestämmelser kan börja tillämpas i och mellan medlemsstaterna. Riksdagen bör därför godkänna protokollet.

För att Sverige skall uppfylla de krav som följer av det andra tilläggsprotokollet till bedrägerikonventionen krävs vissa lagändringar.

Bland annat krävs en ändring i 2 kap. 5 a § brottsbalken om utländsk brottmålsdoms rättsverkningar i Sverige. Den av regeringen föreslagna ändringen innebär att en person normalt sett inte skall kunna lagföras i Sverige för en gärning som omfattas av protokollet och som har prövats genom en lagakraftvägande dom i en medlemsstat som tillträtt protokollet. Sverige skall dock i vissa fall kunna lagföra den som dömts för en gärning i en annan medlemsstat om gärningen begåtts inom Sveriges territorium eller om den riktats mot Sveriges säkerhet eller andra för Sverige lika viktiga intressen.

Vidare krävs en kriminalisering av vissa förfaranden som hittills inte varit straffbara i Sverige. Detta bör enligt regeringen ske genom en ändring i 9 kap. 11 § brottsbalken. Den föreslagna ändringen innebär att försök, förberedelse och stämpling till grovt häleri och grovt penninghäleri kriminaliseras.

I övrigt är regeringen av uppfattningen att svensk lagstiftning uppfyller de krav som kan ställas på Sverige med anledning av tillträdet till protokollet.

Utskottet kan, i likhet med regeringen, konstatera att bedrägerier och andra oegentligheter som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas finansiella intressen utgör ett allvarligt problem. Medlemsstaterna inom Europeiska unionen måste därför vidta gemensamma och kraftfulla åtgärder mot sådana brott. Det nu aktuella tilläggsprotokollet utgör ett led i detta arbete. Enligt utskottets mening bör Sverige tillträda protokollet.

Vad gäller föreslagna lagändringar har utskottet inte funnit skäl att göra någon annan bedömning än den regeringen gjort.

Utskottet tillstyrker sålunda regeringens förslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

I proposition 2000/01:133 har regeringen (Justitiedepartementet) föreslagit att riksdagen

1. godkänner andra protokollet, som utarbetats på grundval av artikel K 3 i Fördraget om Europeiska unionen, till konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen, och
2. antar regeringens förslag till lag om ändring i brottsbalken.

Följdmotioner

Det har inte väckts några motioner med anledning av propositionen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

BILAGA 3

Andra tilläggsprotokollet till
bedrägerikonventionen

